Reşid kadın ticaretinin meni hakkındaki beynelmilel mukavelenin tasdikına dair kanun lâyihası ve Hariciye encümeni mazbatası

T. C.
Başvekâlet
Kararlar Müdürlüğü
Sayı: 6/241

2-II-1935

B. M. M. Yüksek Reisliğine

11 teşrinievvel 1933 de Cenevrede imzalanan reşid kadın ticaretinin meni hakkındaki Beynelmilel mukavelenin tasdıkına dair Hariciye vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 24/1/935 te Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile ve ilişiklerile birlikte sunulmuştur.

Başvekil
İ. İnönü

Esbabı mucibe lâyihası

Reşid kadın ticaretinin meni için 12 teşrinievvel 1933 tarihinde Cenevrede akdolunan beynelmilel mukavele hakkında esbabı mucibe lâyihası

Kadın ve çocuk ticaretinin meni için evvelce muhtelif tarihlerde akdedilmiş olan beynelmilel konferanslarca kabul edilib Lozan muahedenamesinin 100 ncü maddesi mucibince iltihakını müteahhid bulunduğumuz ve Yüksek Vekiller Heyetinin 27 nisan 1932 tarihli ve 12717 numaralı kararına tevfikan iltihak etmiş olduğumuz 18 mayıs 1904 ve 4 mayıs 1910 tarihli Paris ve 30 eylûl 1921 tarihli Cenevre mukavelelerini ikmalen kadın ve çocuk ticaretinin tam bir surette menini temin etmek üzere 9 - 11 teşrinievvel 1933 tarihinde Cenevrede toplanan Beynelmilel konferans tarafından kabul edilen reşid kadın ticaretinin meni hakkındaki beynelmilel mukaveleye iltihaka Hükûmeti Cümhuriye, Milletler Cemiyeti Umumî kâtibliği tarafından, davet edilmişti. Mezkûr mukavele yukarıda mevzubahs diğer üç mukaveleden başlıca şu farkları arzetmektedir:

Lozan muahedesinin 100 ncü maddesinde mevzubahs üç mukaveleden 1910 tarihli Paris mukavelesinin nihaî mazbatasının (B) fıkrasında mukavele hükümlerinin yirmiden aşağı yaştaki kadın ve kızlar hakkında tatbikı kabul edildiği halde 1921 tarihli Cenevre mukavelesinde bu memnuiyet 21 yaşını ikmal eden kızlar ve kadınlara da teşmil edilmişti. İltihaka davet edildiğimiz 1933 mukavelesinde ise kadın ticareti hakkındaki memnuiyet yaş farkı gözetilmeksizin alelûmum kadınlara şamil bulunmaktadır.

Mukavelenamenin 1 - 2 nci maddelerinde icrayı fuhuş maksadile reşid bir kadın veya kızı başka bir memlekette kullanan, sürükleyen veya ayartan kimselerin, suçun unsurlarını teşkil eden fiiller muhtelif memleketlerde yapılmış olsa bile cezalandırılacağı, bu maksadla teşebbüs ve ihzarî fiillerin dahi cezalandırılacağı ve bu suçları cezalandırmağa kanunî mevzuatı hâlen kâfi gelmeyen Âkidlerin bu babda icab eden tedbirleri almağı taahhüd edeceği musarrahtır.

3 ncü madde, kadın ve çocuk ticaretinin meni hakkındaki mukavelelerde münderic suç unsurlarının başka başka memleketlerde işlenmesi halinde alâkadar Devletler arasında bir mesai iştiraki derpiş edilmektedir.

Mukavelenin dördüncü maddesinde, kadın ve çocuk ticareti hakkındaki mukavelelerin tatbik veya tefsirinden mütevellid ihtilâfların sureti halline, 5 - 10 ncu maddelerinde mukavelenin meriyete vazıma, feshine, tatbik sahasına aid hükümler mevcuttur.

Üç Devletin tasdikını müteakib 24 ağustos 1934 tarihinde meriyete girmiş olan bu yeni mukavele Lozan muahedesi mucibince iltihak etmiş olduğumuz evvelki mukaveleleri itmam ve noksanlarını ikmal edecek mahiyette olması itibarile mezkûr mukaveleye iltihakımız gerek bakanlığımız, gerekse Adliye bakanlığınca muvafık görülmektedir.

Keyfiyet yüksek tasviblerine iktiran ettiği takdirde kanuniyet kesbetmek üzere Büyük Millet Meclisine arzı icab eden mukavelenin türkçeye çevrilmiş sureti bu babda ihzar edilen kanun lâyihası mukavelenin fransızca aslı ile birlikte Yüksek huzurlarına takdim edilmiştir.

Hariciye bakanlığı V.

Hariciye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Hariciye encümeni
Karar No. 2
Esas No. 1/22

4 - IV - 1935

Yüksek Reisliğe

11 teşrinievvel 1933 de Cenevrede imzalanan reşid kadın ticaretinin meni hakkındaki beynelmilel mukavelenin tasdikına dair Hariciye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte, Hariciye vekili de hazır olduğu halde, encümenimizde konuşuldu.

Hükûmetin esbabı mucibesindeki mütalealara iştirak eden encümenimiz bu mukavelenin tasdikına dair olan kanun lâyihasını olduğu gibi tasvib etmiş ve Heyeti umumiyeye gönderilmek üzere Yüksek Reisliğe takdimini kararlaştırmıştır.

Hariciye E. Reisi	M. M. Na.	Kâtib
Erzincan	Diyarbekir	Diyarbekir
S. Arıkan	*Z. M. Alsan*	*Z. M. Alsan*
Aza	Aza	Aza
İzmir	Kocaeli	Bolu
Halil	*Süreyya Yiğit*	*Hasan Cemil*
Aza		
N. Poroy		

HÜKÛMETİN TEKLİFİ

11 teşrinievvel 1933 te Cenevrede imzalanan reşid kadın ticaretinin meni hakkındaki beynelmilel mukavelenin tasdikına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 11 teşrinievvel 1933 tarihinde Cenevrede imzalanan reşid kadın ticaretinin meni hakkındaki beynelmilel mukavele tasdik edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanun ahkâmını icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

24 - I - 1935

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
İ. İnönü	*Ş. Saracoğlu*	*Z. Apaydın*
Da. V.	H. V. V.	Mal. V.
Ş. Kaya	*Ş. Kaya*	*F. Ağralı*
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Ab. Özmen	*A. Çetinkaya*	*C. Bayar*
S. İ. M. V.		G. İ. V.
Dr. R. Saydam		*Rana Tarhan*
	Zr. V.	
	Muhlis Erkmen	

REŞİD KADIN TİCARETİNİN MENİ İÇİN BELNELMİLEL MUKAVELENAME

. . . . . .

Kadın ve çocuk ticaretinin daha tam bir şekilde önüne geçmeği temin arzusu ile;

Kadın ve çocuk ticareti komitesinin, 12 nci içtimamın neticeleri hakkında Milletler Cemiyeti Meclisine gönderdiği rapordaki vesayaya ittılâ kesbederek:

Kadın ve çocuk ticaretinin menine dair olan 18 mayıs 1904 anlaşmasile 4 mayıs 1910 ve 30 eylûl 1921 tarihli mukavelenamelerini, yeni bir mukavele ile tamamlamağa karar vererek;

Bu maksadla kendilerini temsilen tayin ettikleri . . . . . .

. . . . . .

Usulüne muvafık görülen salâhiyetnamelerini ibraz ettikten sonra aşağıdaki hükümler üzerinde uyuşulmuştur.

Madde — 1

Bir başkasının ihtiraslarını tatmin etmek üzere reşid bir kadın veya bir kızı, kendi rızasile olsa bile, başka bir memlekette icrayı fuhuş maksadile kullanan, sürükleyen veya baştan çıkaran kimse, suç unsurlarını teşkil eden fiillerin her biri ayrı ayrı memleketlerde yapılmış bulunsa bile, cezalandırılacaktır.

Teşebbüs ve kanunî hududlar içinde kalmak şartile ihzarî fiiller dahi cezalandırılır.

İşbu maddede zikri geçen (Memleket) tabiri alâkadar Yüksek Âkidlerin müstemlekelerile himayeleri altında bulunan araziye, metbu sıfatile kendilerine tâbi havali ile mandası kendisine verilmiş olan topraklara şamildir.

Madde — 2

Bundan evvelki maddede yazılı olan suçları cezalandırmağa, mevzu kanunları halen kâfi gelmeyen Yüksek Âkidler, bu suçların ağırlıklarına göre, cezalandırılması için icab eden tedbirleri almağı taahhüd ederler.

Madde — 3

Yüksek Âkidler, işbu mukavelede veya çocuk ve kadın ticaretinin menine dair 1910 ve 1921 mukavelelerinde derpiş edilen suçlardan birini işleyen veya işlemeğe teşebbüs eden kadın veya erkek her hangi bir şahıs hakkında, suç unsurlarının her biri başka başka memleketlerde işlenmiş ise veya işlenmesi lâzımgeliyor ise, aşağıdaki malûmatı (veyahud alâkadar memleketin kanun ve nizamları itasına müsaade ettiği buna mümasil malûmatı) birbirlerine bildirmeği taahhüd ederler:

a) Mahkûmiyet ilâmile beraber suçlu hakkında meselâ şahsî halleri, hususî vasıfları, parmak izleri, fotoğrafı, polisteki sicilli ve suçu icra şekli ilâh .... gibi elde edilecek faideli malûmat;

b) Hakkında tatbik edilmiş olan geldiği yere iade veya hudud harici edilmek gibi tedbirlere dair malûmat.

18 mayıs 1904 tarihinde Pariste münakid anlaşmanın 1 nci maddesinde gösterilen makamlar, alâkalı diğer memleket makamlarına, hâdis olan her vaka hakkındaki vesikalarla malûmatı doğrudan doğruya ve geciktirmeksizin gönderecektir.

Suçun tesbiti, suçlunun mahkûmiyeti ve geldiği yere iadesi, hudud haricine çıkarılması gibi vakalarda verilmesi mümkün olan malûmat ve vesikalar diğer memleket makamlarına gönderilecektir.

Madde — 4

Yüksek Âkidler arasında işbu mukavelename ile 1910 ve 1921 mukavelenamelerinin tefsir veya

tatbikından doğacak her hangi bir ihtilâf zuhur edib de bu ihtilâf diplomasi yolile arzu edilen şekilde halledilemezse, mezkûr ihtilâf Âkidler arasında meri beynelmilel ihtilâfların tesviyesine mütedair hükümlere göre hallolunur.

İhtilâf halindeki Taraflar arasında böyle hükümler mevcud olmadığı takdirde, Taraflar ihtilâfı hakeme veya adliyeye arzedeceklerdir. Taraflar arasında, diğer bir mahkemenin intihabı hususunda anlaşma hâsıl olmazsa, her iki Taraf da Beynelmilel daimî adalet divanı statüsüne müteallik 16 kânunuevvel 1920 tarihli protokole iltihak etmiş iseler, bunlardan birinin talebi üzerine, ihtilâf mezkûr divana, şayed bu protokole iltihak etmemiş iseler, beynelmilel ihtilâfların muslihane bir şekilde halline müteallik 18 teşrinievvel 1907 tarihli Lahey mukavelesine tevfikan müteşekkil bir hakem mahkemesine havale olunur.

Madde — 5

Hem ingilizce ve hem fransızca metni muteber olan işbu mukavele bugünkü tarihi taşıyacak ve 1 nisan 1934 tarihine kadar, Milletler Cemiyeti tekmil azası yahud aza olmamakla beraber işbu mukavelenameyi ihzar eden konferansta temsil edilmiş bulunan veyahud bu hususta Milletler Cemiyeti Meclisi tarafından mukavelenin bir sureti kendisine gönderilen Devletlerin imzasına açık tutulacaktır.

Madde — 6

İşbu mukavelename tasdik olunacaktır. Tasdiknameler Milletler Cemiyeti umumî kâtibliğine gönderilecek ve Umumî kâtiblik de tasdiknamelerin tevdii keyfiyetini Milletler cemiyeti azasına ve bundan evvelki maddede yazılı Cemiyet azası olmayan Devletlere bildirecektir.

Madde — 7

Milletler cemiyeti azası olan Devletlerle 5 nci maddede zikrolunan aza olmayan Devletler 1 nisan 1934 tarihinden itibaren işbu mukaveleye iltihak edebilirler.

İltihaknameler Milletler cemiyeti umumî kâtibliğine gönderilecek ve Umumî kâtiblik bunların tevdiini Cemiyet azasına ve mezkûr maddede zikredilen aza olmayan Devletlere bildirecektir.

Madde — 8

İşbu mukavele, Milletler Cemiyeti umumî kâtibliğince iki tasdikname veya iltihakname alınmasından 60 gün sonra mevkii meriyete girecektir.

Mukavele meriyete girdiği gün Umumî kâtiblikçe tescil olunacaktır.

Daha sonra gönderilecek tasdiknameler veya iltihaknameler Umumî kâtibliğe tevdii tarihinden 60 gün sonra hükmü tazammun edecektir.

Madde — 9

İşbu mukavelename, Milletler cemiyeti umumî kâtibliğine hitaben yazılacak bir tebliğ ile, fesholunabilir. Bu fesih, yalnız tebligatı yapan Yüksek Âkid hakkında ve tebliğin vüsulü tarihinden bir sene sonra muteber olacaktır.

Madde — 10

Yüksek Âkidlerden her biri, imza, tasdik yahud iltihak anında mukaveleyi kabul etmekle, kendisine aid müstemleke, mahmi arazi, deniz aşırı memleketler veyahud tabiiyeti veya mandası altında bulunan toprakların hepsi veyahud her hangi bir kısmı üzerinde hiç bir taahhüd kabul etmediğini beyan edebilir.

Yüksek Âkidlerden her biri, evvelki fıkradaki arazinin hepsi veya herhangi birisi hakkında

işbu mukavelenamenin mabihittatbik olacağını bilâhare Milletler Cemiyeti umumî kâtibliğine beyan edebilir. Bu takdirde, beyannamenin vüsulünden 60 gün sonra mukavele meriyete girecektir.

Yüksek Âkidlerden her biri, işbu maddenin 2 nci fıkrasma tevfikan yaptıkları tebliği her hangi bir anda kısmen veya tamamen geri alabilirler. Bu takdirde, geri alma keyfiyetinin hükmü tebliğin, Milletler Cemiyeti umumî kâtibliğine vüsulünden bir sene sonra meriyete girecektir.

Umumî kâtib 10 ncu maddede bahsedilen fesih taleblerini ve işbu maddeye göre alınmış olan tebliğleri bütün Milletler cemiyeti azasına ve keza aza olmayıb 5 nci maddede zikrolunan Devletlere bildirecektir.

Bu maddenin 1 nci fıkrasma göre yapılan her hangi bir tebliğe rağmen 1 nci maddenin 3 ncü fıkrası meriyette kalacaktır.

Bu hükümleri tasdikan murahhaslar işbu mukaveleyi imza etmişlerdir.

Cenevrede 11 teşrinievvel 1933 de bir nüsha olarak tanzim ve Milletler cemiyeti umumî kâtibliğine tevdi edilerek birer tasdikli nushası Cemiyet azası Devletlerle 5 nci maddede mezkûr aza olmayan Devletlere tevdi olunacaktır.